

HVOR GÅR GRÆNSEN FOR, HVAD EN SKØNSMAND MÅ FORHOLDE SIG TIL?

Domstolene tager med jævne mellemrum stilling til spørgsmål om rammerne for sagkyndig bevisførelse i form af syn og skøn. I en kendelse af 12. marts 2020 har Vestre Landsret udtalt sig om grænserne for, hvad en skønsmand kan svare på.

Sagen vedrørte levering af et IT-system og ydelser i forbindelse hermed. Kunden nægtede leverandøren betaling under henvisning til, at IT-systemet var mangelfuldt, og at leverandøren ikke havde leveret den fornødne rådgivning m.m., og leverandøren anlagde sag mod kunden med påstand om betaling af ca. 290.000 kr. Kunden begærede syn og skøn om de påståede mangler.

Efter modtagelse af skønserklæringen anmodede leverandøren om udmeldelse af nyt syn og skøn ved en ny skønsmand og samtidig om fratagelse af den oprindelige skønsmands honorar, der beløb sig til ca. 78.000 kr. Leverandørens anmodninger var begrundet i, dels at skønsmanden i sin besvarelse var gået ud over, hvad han havde fået til opgave, da skønsmanden forsøgte at afklare sagens faktum, foretage juridiske vurderinger og afgøre sagen, dels at skønsmanden ikke udviste uvildighed ved sin besvarelse.

Byretten afviste at tage leverandørens anmodninger til følge med den begrundelse, at byretten ikke fandt det sandsynliggjort, at der forelå grovere fejl eller inhabilitet, og at betingelserne for nyt syn og skøn derfor ikke var opfyldt.

Landsretten konstaterede derimod, at skønsmandens besvarelser af skønstemaet ikke udgjorde fyldestgørende svar på de stillede spørgsmål, og at skønsmanden i sin besvarelse af et af spørgsmålene havde inddraget forhold, som ifølge leverandøren ikke var en del af aftalen. Landsretten henviste i den forbindelse blandt andet til, at skønsmanden til et spørgsmål om, om en række nærmere ydelser og funktioner i IT-løsningen fandtes og fungerede, blot havde henvist til parternes opfattelser af, om funktionerne fandtes og fungerede, og på den baggrund havde konkluderet, at systemet *“IKKE på nogen måde fungerer optimalt og tilfredsstillende.”*

Landsretten konstaterede dernæst, at skønsmanden ikke havde haft fornøden fokus på, at hans opgave alene var at svare på de stillede spørgsmål, og at skønsmanden havde skabt tvivl om sin fuldstændige upartiskhed, da skønsmanden havde brugt værdiladede udsagn ved f.eks. at have angivet, at *“[d]enne fejl fra leverandørens side indebærer, at der for evigt og til stadighed vil være problemer mellem [leverandøren] og [kunden]”,* og at *“[s]algs- og leveringsbetingelser (...) som fra leverandørens side er udformet på en meget ensidig måde, hvor kunden i praksis ingen rettigheder har.”*

På den baggrund fandt landsretten, at skønserklæringen efter en samlet vurdering ikke kunne anses som anvendelig, og at der var grundlag for udmeldelse af nyt syn og skøn ved en ny skønsmand. Landsretten fandt derfor også, at skønsmanden ikke var berettiget til honorar.

Vestre Landsrets kendelse supplerer domstolenes praksis om syn og skøn og om grænserne for en skønsmands mulighed for at gå ud over de stillede spørgsmål i sine besvarelser. Kendelsen illustrerer, at der kan udmeldes nyt syn og skøn ved en ny skønsmand, når skønsmanden er gået ud over de rammer, der er fastlagt i retsplejeloven og i retspraksis, og de rammer, der er udstukket af parterne i form af parternes formulering af skønstemaets spørgsmål.

Kendelsen er trykt i U2020.1644V.

september 2020 / Rigmor Kragbjerg Borring